

Status på frikommuneforsøg i Nordjylland

Indledning

De 11 nordjyske kommuner har siden 2016 deltaget i Frikommuneforsøg II under temaet "En mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats, herunder også indsats for flygtninge". Forsøget kører frem til udgangen af 2020. I denne periode kan der laves konkrete forsøg på beskæftigelsesområdet efter godkendelse fra regeringen.

Baggrunden for at deltage, var bl.a., at de nordjyske kommuner ønskede at stå sammen i forhold til at påvirke gældende lovgivningen på beskæftigelsesområdet, som er bureaukratisk og fyldt med proceskrav. En påvirkning, der bl.a. skal ske gennem grundig evalueringer i 2020. Der er dog allerede inden forsøgene er slut sket forenklinger på beskæftigelsesområdet, der træder i kraft 1. januar 2020. Der er dog fortsat områder i lovgivningen, som ikke forenkles, og hvor erfaringerne med frikommuneforsøgene kan bringes i spil. Eksempelvis på området med Rehabiliteringsteams.

De nordjyske kommuner arbejder løbende på at få erfaringerne ud til interesserede. Der har bl.a. været deltagelse på Folkemødet 19, om erfaringerne med forsøgene mikrolån og iværksætteri for dimittender, samt indslag i Tv2 nyhederne omkring forsøgene med lægeattester. Der arbejdes pt. på deltagelse på KL's JobCamp i 2019 og i 2020 med fokus på, hvad frikommuneforsøgene kan bidrage med i forhold til yderligere afbureaukratisering.

Hele frikommuneforsøg II skal evalueres i foråret/sommeren 2020 med henblik på politisk behandling i alle 11 kommuner og KKR Nordjylland i efteråret 2020 og fremsendelse til Social og Indenrigsministeriet senest 31. december 2020. Mens evalueringerne vurderes og drøftes i regeringen, og forsøgene eventuelt gøres permanente ved lov, har kommunerne mulighed for at fortsætte med forsøgene indtil udgangen af 2021.

Status

Forsøgene har kørt i 1,5-2,5 år på nuværende tidspunkt og har bidraget med dels mere fleksible indsatser, dels erfaringer og resultater.

I nærværende status samles der op på disse erfaringer for hver af forsøgene:

- Differentiering i valg af lægeattester på sygedagpengeområdet
- Flexibelt kontaktføreløb for integrationsmodtagere
- Flexibilitet i forhold til forholdstalskravene
- Flexible rammer for løntilskud og jobrotation
- Flexible rammer for uddannelse
- Forenkling af bevillingsgrundlaget for revalidering
- Forlængelse af ressourceforløbssager
- Formkrav ved lovpligtige samtaler
- Fritagelse for at opdatere indsatsplanens tilbud hver 6. måned
- Færre opfølgninger i forbindelse med førtidspensionister i job med løntilskud
- Ledighedsydelse - fritagelse for revurdering i 12. måned indenfor 18 måneder
- Lempede forholdstalskrav i forhold til ledighedsydelsesmodtagere i virksomhedspraktik
- Lempede mentorregler
- Mikrolån
- Mulighed for at fremme iværksætteri for dimittender
- Psykologbehandling
- Rehabiliteringsteams

Differentiering i valg af lægeattester på sygedagpengeområdet

Deltagende kommuner: Frederikshavn/Læsø, Hjørring, Jammerbugt, Morsø, Rebild og Vesthimmerland

Beskrivelse af forsøget

Ifølge gældende lov skal kommunerne indhente attest til sygedagpengeopfølgning (LÆ 285) ved borgers egen læge inden første opfølgning i en sygedagpengesag, i de sager, hvor det forventes, at fuld raskmelding vil tage mere end 8 uger. Formålet med attesten er at kommunen ved første samtale med den sygemeldte er i besiddelse af egen læges vurdering af borgerens muligheder for at arbejde samt eventuelle skånehensyn. Ofte er det dog andre lægelige dokumenter, der belyser dette bedre.

Derfor deltager flere nordjyske kommuner i forsøg, hvor det er muligt at undlade at indhente denne attest i visse tilfælde. Formålet med forsøget er at skabe et bedre flow i borgerens sag, hvor borgeren ikke unødigt skal til undersøgelse hos egen læge, hvis der allerede foreligger tilstrækkelige helbredsmæssig dokumentation i sagen. Formålet er ligeledes at kommunen med baggrund i en faglig vurdering kan indhente andre helbredsoplysninger end lægeattest hos egen læge, f.eks. i de tilfælde, hvor borgeren behandles i sygehusregi, eller hvor en anden attest fra egen læge bedre kan beskrive helbredssituationen.

Foreløbige resultater og erfaringer

De deltagende kommuner har gjort gode erfaringer med forsøget og tilkendegiver, at det giver mening – for såvel borger som medarbejder. 81 % af de sagsbehandlere, der arbejder med dette forsøg, har i survey tilkendegivet, at de vurderer at grundlaget for at handle i sagerne er blevet bedre ved at kunne undlade at indhente LÆ285. Der opleves bedre kvalitet i sagerne, fordi de rigtige oplysninger ligger i sagen tidligere i forløbet end hidtil. Desuden tilkendegiver nogle, at der er sparet sagsbehandlingstid; ressourcer der kan anvendes anderledes. Det samme gælder hos de praktiserende læger, der ikke skal anvende dyrebar tid på at udarbejde attesten.

Endelig peges der på, at der forsøgsperioden er sparet ca. 3.600.000 kr. i de deltagende kommuner, svarende til ca. 3.400 lægeattester, der ikke er bestilt og indhentet fra praktiserende læge.

Fleksibelt kontaktførløb for integrationsmodtagere

Deltagende kommune: Vesthimmerland

Beskrivelse af forsøget

I gældende lov er der i kontaktførløbet med integrationsborgere mange proceskrav vedr. kadence, form og indhold i samtalerne. Dette opleves som bureaukratisk, og uden mulighed for at lægge en socialfaglig vurdering til grund for samtalerne placering og indhold.

Derfor deltager Vesthimmerland kommune i forsøg, hvor det er muligt, at tilrettelægge samtalerne med integrationsborgere mere fleksibelt end hidtil; eksempelvis kan mentor afholde samtale, eller der kan afholdes gruppesamtaler.

Foreløbige resultater og erfaringer

Med forsøget ønskes at indføre et mere fleksibelt og individuelt tilpasset kontaktførløb med udgangspunkt i borgerens situation med særlig fokus på ansvar for eget liv ved at brug ressourcerne på de samtaler der giver mest mening ud fra en faglig vurdering. Det overordnede formål er, at opnå større fleksibilitet i sagsbehandlingens tilrettelæggelse. Dermed kan det afprøves, om der kan opnås bedre eller samme effekt men med en mere fleksibel tilrettelæggelse, når det er faglige vurderinger, der udgør grundlaget for tilrettelæggelse af sagsbehandlingen.

De borgere, der har været med i forsøget har været positive over, at de har kunnet spare nogle af de samtaler, som de ofte føler ikke giver mening.

Fleksibilitet i forhold til forholdstalskravene

Deltagende kommuner: Jammerbugt, Vesthimmerland og Thisted

Beskrivelse af forsøget

Med hidtidige regler gælder, at der skal være et vist forhold mellem antallet af ordinært ansatte og borgere i virksomhedspraktik eller løntilskud. Dette er for at forhindre at der sker fortrængning på arbejdsmarkedet. I visse tilfælde er borgeres reelle arbejdsevne meget lille, og alligevel tæller de med i opgørelsen, når forholdet mellem ordinært ansatte og borger på ydelse, opgøres. Dette har hidtil betydet at nogle virksomheder, der er gode til at håndtere borgere med udfordringer, ikke har kunnet påtage sig en opgave med at tage en borger i praktik, da grænsen var nået.

Med dette forsøg kan der ses bort fra forholdstallet for de borgere, der er langt fra arbejdsmarkedet og der kan derved etableres virksomhedspraktikker, der giver mening, hos virksomheder, der ønsker at bidrage og hjælpe, uden der skal skeles til forholdstalskravet. Desuden kan mindre virksomheder, med måske kun plads til en borger, nu have 2 borgere i virksomhedspraktik, hvilket kan være til gavn for borgerne, der finder støtte i hinanden.

Foreløbige resultater og erfaringer

Forsøget er hidtil blevet brugt meget forskelligt i de tre deltagende kommuner og særligt Jammerbugt har anvendt det. I alt er der blevet set bort fra forholdstallet i 283 virksomhedsplaceringer. Kommunerne har dog en formodning om at det er blevet anvendt mere, men at der desværre ikke er sket registrering af dette.

De deltagende kommuner tilkendegiver, at forsøget har gjort det muligt at opstarte bedre forløb og virksomhedspraktikker, fordi der udelukkende har kunne skeles til det gode match og ikke også til kravet om forholdstal. Kvaliteten vurderes således højnet. For nogle borgere har det været afgørende at de har kunnet opstarte samtidig med anden borger i samme virksomhed. Borgere har også tilkendegivet tilfredshed med forsøget.

Fleksible rammer for løntilskud og jobrotation

Deltagende kommuner: Frederikshavn/Læsø, Jammerbugt og Aalborg

Beskrivelse af forsøget

I gældende lovgivning er der i forhold til løntilskud og jobrotation en række betingelser for, hvornår tilbud om løntilskud og jobrotation kan tilbydes, samt hvilke kriterier, der skal være opfyldt. Kommunerne har oplevet, at disse krav i visse tilfælde har stået i vejen for at kunne afgive det tilbud, der hurtigst muligt ville bringe den ledige i varig beskæftigelse.

Derfor deltager de tre kommuner i forsøg, der bevirker at der kan ses bort fra forudgående ledighed i forbindelse med jobrotation og offentlige løntilskudsjob for følgende borgere; ledige dimittender, ledige med forældet uddannelse, som gerne vil tilbage til sit faglige område eller afprøve et nyt område, ledige med udfordringer, der bevirker, at de vanskeligt kan stå til rådighed inden for det område, de er uddannede til, ledige dagpengemodtagere, som har en forudgående periode på sygedagpenge eller jobafklaringsforløb, samt ledige, som er i risikogruppen for langtidsledig. Kommunerne kan således afgive det tilbud, der vurderes hurtigst muligt at kunne bringe den ledige i varig beskæftigelse. Hensigten er, at understøtte den enkelte borger i at få den bedst mulige tilknytning til potentielle arbejdsgivere igennem brugen af offentlige løntilskud og jobrotation tidligt i ledigheds forløbet. Aalborg deltager kun i forsøget med jobrotation.

Foreløbige resultater og erfaringer

Erfaringerne har vist, at det primært er forsøget omkring jobrotation, der er blevet anvendt. Således har i alt 68 borgere i de tre kommuner tilsammen fået mulighed for at deltage som rotationsvikar tidligt i deres ledighed. For forsøgets del med løntilskud har dette været anvendt i 2 tilfælde.

Når forsøget ikke anvendes meget i forhold til løntilskud kan det, som en af kommunerne peger på, skyldes at der generelt ikke udbydes mange offentlige løntilskud. Derfor anvendes forsøget tilsvarende heller ikke.

I forhold til jobrotation er erfaringerne fra kommunerne lidt blandede. Mens der i Jammerbugt er gode erfaringer med at anvende jobrotation til nyledige dimittender, med behov for erfaring og til ledige med behov

for at få erfaringen inden brancheskift, har forsøget i Aalborg haft en bagside, der bl.a. har bevirket at ansatte har sagt deres job op for at kunne blive vikar i en anden branche (fordi de ønskede brancheskift) eller at ledige nyuddannede pædagoger systematisk vurderes at være blevet valgt som rotationsvikar af offentlige arbejdsgivere til fordel for borgere, der havde mere brug for ansættelsen som jobrotationsvikar. I Frederikshavn er antallet af jobrotationsprojekter faldet drastisk i forsøgsperioden, hvilket dermed tilsvarende har betydet kun få ledige er blevet ansat som jobrotationsvikarer, herunder også ledige omfattet af forsøget. I 3. kvartal påbegyndes et større rotationsprojekt dog, hvor forsøgets muligheder kommer i spil.

Fleksible rammer for uddannelse

Deltagende kommuner: Frederikshavn/Læsø, Jammerbugt og Thisted

Beskrivelse af forsøget

I gældende lovgivning kan ledige dagpengemodtagere maksimalt tilbydes 6 ugers opkvalificering inden for de første 26 ugers sammenlagt ledighed, hvilket i visse tilfælde vurderes at stå i vejen for at kunne afgive det tilbud, der hurtigst muligt vil bringe den ledige i varig beskæftigelse.

Derfor deltager 3 kommuner i forsøg, der gør det muligt at bevilge kurser, der har en varighed på over 6 uger, hvis den ledige ikke har en uddannelse i forvejen eller hvis den ledige vanskeligt kan varetage arbejde inden for det område, som personen er uddannet til.

Foreløbige resultater og erfaringer

Forsøget har været anvendt meget begrænset i de tre kommuner og i alt er der kun blevet bevilget 25 kurser, der strækker sig ud over 6 uger. Ud af de 25 er 9 kommet i ordinær beskæftigelse og 4 i voksenlærlingeforb. De resterende er fortsat ledige.

Når det ikke anvendes mere skyldes det bl.a., at manges behov for opkvalificering kan dækkes af kortere kurser på op til 6 ugers varighed – og dermed inden for gældende lovgivning. Desuden oplever særligt Jammerbugt, at gode konjunkturer og manglede motivation for længere kursusforløb har betydning for anvendelsen af dette forsøg. Fra Frederikshavn og Thisted er der tilfredshed med at have muligheden i redskabsviften, til de borgere der har behov for eksempelvis brancheskifte i forbindelse med raskmelding.

Forenkling af bevillingsgrundlaget for revalidering

Deltagende kommuner: Jammerbugt, Thisted, Vesthimmerland, Aalborg og Hjørring

Beskrivelse af forsøget

Kommunerne skal anvende rehabiliteringsplanens forberedende del og indhente en særlig lægeerklæring (LÆ265) forud for en afgørelse om ret til revalidering. Det gælder også i forbindelse med en afgørelse om ændring, forlængelse eller ophør før tid. Uanset årsagen til forlængelse/ændring.

I mange af sagerne vil de helbredsmæssige forhold også være belyst lige så godt eller bedre via eksempelvis statusattester fra hospitalet eller speciallæger. Det betyder, at LÆ265 i mange sager bliver indhentet grundet lovkrav, men ikke bidrager med nye oplysninger i sagen.

Med frikommuneforsøget er der mulighed for at fritage for kravet om at indhente LÆ265 i alle sager forud for afgørelsen om ret til revalidering, men også i forbindelse med en afgørelse om ændring, forlængelse eller ophør af revalideringsplanen. Der kan kun undtages for at indhente LÆ265, hvis sagen i forvejen skønnes tilstrækkeligt helbredsmæssigt belyst.

Foreløbige resultater og erfaringer

Medarbejderne i de deltagende kommuner er ikke i tvivl om, at forsøget har givet en reel forenkling og administrativ lettelse i sagsarbejdet, som bevirker, at der sker en hurtigere sagsbehandling og igangsætning af revalideringsindsatsen. Således tilkendegiver 76% af medarbejderne, at forsøget har givet en stor eller

meget stor administrativ lettelse, og at det er skønnet i 39% af sagerne, at det ville have forlænget udredningsperiode, hvis LÆ265 skulle have været indhentet. Det er således lykkedes at forkorte sagsbehandlingsperioden med forsøgets indførelse i en stor andel af sagerne.

Hidtil er der blevet indhentet 31 færre LÆ265, hvilket svarer til sparet 52.000 kr. Dertil kommer de sparede administrative ressourcer hos sagsbehandlerne og hos lægen, samt tid sparet for borger, der ikke har skullet til læge for at få udarbejdet en LÆ265.

Forlængelse af ressourceforløbsager

Deltagende kommuner: Frederikshavn/Læsø og Jammerbugt

Beskrivelse af forsøget

Med gældende lov skal kommuner ved forlængelse af ressourceforløbsager lægge disse sager til behandling i rehabiliteringsteamet med henblik på at rehabiliteringsteamet kan tage stilling til indsatserne i ressourceforløbet. Dog kan forløbet være blevet forskubbet, fordi borger har været indlagt, uden det betyder, at indholdet i ressourceforløbet ikke længere giver mening. Alligevel skal der bruges tid på at lægge sagen på rehabiliteringsteamet.

Med forsøget er det muligt at forlænge et ressourceforløb i op til 12 måneder af hensyn til borgernes muligheder for at gennemføre allerede planlagte indsatser i ressourceforløbet uden at forelægge sagen for kommunens rehabiliteringsteam inden.

Foreløbige resultater og erfaringer

Jammerbugt har endnu ikke anvendt forsøget og derfor er statussen kun gældende for Frederikshavn/Læsø. Her har man dog kun i begrænset omfang anvendt forsøget og kun i 8 sager ladet sagerne være undtaget for at blive lagt frem for rehabiliteringsteamet. Det har dog været en administrativ lettelse i disse sager og desuden har borger oplevet det som en lettelse ikke at skulle sidde foran Rehabiliteringsteamet igen.

Formkrav ved lovpligtige samtaler

Deltagende kommuner: Brønderslev, Frederikshavn/Læsø, Hjørring, Jammerbugt, Mariagerfjord, Rebild, Thisted, Vesthimmerland og Aalborg

Beskrivelse af forsøget

Dette forsøg gør det muligt at ændre på de proceskrav, der ligger i gældende lovgivning omkring kadence, form og indhold til kontaktforsøget over for samtlige målgrupper i Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Det betyder, at kommunerne frit kan tilrettelægge, hvordan samtalen skal afholdes, hvornår det giver mening og hvad der skal drøftes. Alt sammen til gavn for borger, der vil opleve en mere individuel indsats.

Dette forsøg er implementeret vidt forskelligt i de enkelte kommuner, herunder hvilke målgrupper forsøget anvendes til. Derfor er det vanskeligt med en samlet status. Nedenfor redegøres der derfor kort for hver kommunes erfaring.

Alle de deltagende kommuner anvender forsøget til forsikrede ledige, mens Frederikshavn/Læsø, Jammerbugt og Vesthimmerland har udvidet målgruppen til også at være kontanthjælpsmodtagere, unge, sygedagpengemodtagere, mv.

Nedenfor er statussen opdelt på kommuneniveau.

Brønderslev: Forsøget anvendes til at kunne differentiere i prioriteringen af opgaver, således der kan tilbydes en ekstra indsats og opmærksomhed til ledige i risiko for langtidsledighed. Det kan konstateres, at muligheden for at tilbyde et individuelt tilrettelagt forløb – især hvad angår samtalen form og indhold – har resulteret i, at flere borgere føler, at de tilbydes et meningsfuldt forløb.

Frederikshavn/Læsø: Forsøget anvendes til at afholde telefoniske samtaler med borgere, som har en tilknytning til arbejdsmarkedet over 20 timer om ugen. Og det har givet mulighed for at afholde hyppigere personlige samtaler med borgere, som er vurderet i risikogruppen for langtidsledighed. Tilrettelæggelse af samtaleforløbet og kontaktførelsen har betydet, at der i højere grad har kunnet omdirigeres ressourcer til de borgere, som reelt har brug for støtten. Eksempelvis langtidsledige med mere end 16 måneders ledighed,

der tilbydes samtale hver måned. Således er indsatsen blevet mere individuelt tilrettelagt og det giver stor værdi i det daglige arbejde. Desuden viser også de surveys, der er gennemført undervejs i forsøget, at borger og medarbejderne vurderer at kontaktføreløbet er mere fleksibelt og individuelt tilrettelagt. Desuden er forsøget blevet anvendt til at holde gruppesamtaler i form af informationsmøder.

Hjørring: På samme vis som i Frederikshavn/Læsø har man i Hjørring haft mulighed for at tilrettelægge indsatsen anderledes end hidtil og anvende de tilgængelige ressourcer anderledes end hidtil. Således tilbydes ledige med risiko for langtidsledighed en ekstra indsats, mens ledige, der arbejder deltid, tilbydes gruppesamtaler eller telefonisk kontakt.

Hjørring har ikke oplever at der afholdes færre samtaler samlet set, men faktisk tværtimod. Der opleves dog tidsmæssige besparelser ved at gennemføre flere telefoniske samtaler med delvis ledige, da de dels tager kortere tid end personlige samtaler, og dels giver færre afbud og udeblivelser fra samtaler, som tidligere gav en masse spildtid.

Jammerbugt: I Jammerbugt har forsøget først og fremmest givet mulighed for, at der i højere grad end tidligere kan fokuseres på emner af relevans for borgerens profil og situation. Flexibilitet i forhold til indholdet i samtalerne vurderes således at være det område, som har haft størst betydning for at skabe et meningsfuldt samtaleforløb. Ligeledes vurderes muligheden for hyppigere samtaler også at have en særlig god effekt i forhold til borgere, som eksempelvis er i gang med et brancheskift. Desuden anvendes forsøget til at afholde informationsmøder/workshops rettet mod særlige målgrupper f.eks. unge ledige eller seniorer med interesse for vikararbejde, eller intensive samtaleforløb med højtuddannede og dimittender samt telefoniske samtaler med sæsonledige.

Mariagerfjord: Der opleves en generel forbedret borgeroplevelse af mødet med jobcentret, som følge af forsøget. Eksempelvis viser tidligere målinger i undergruppen "ledige over 50 år med skånehensyn", at denne gruppe lå markant under øvrige i deres vurdering af mødet med jobcentret og havde i væsentlig grad mindre tillid til at jobcentret kunne hjælpe dem i arbejde. Dette har nu ændret sig som følge af den ændrede tilgang i indhold og form i samtalerne, hvilket har betydet at de jobsøgendes tilfredshed og tillid er øget markant på alle målepunkter. Således opleves det i Mariager tilfredsstillende at kunne tilrettelægge meget mere individuelt og med afsæt i borgers behov.

Rebild: I Rebild anvendes forsøget i forbindelse med fællessamtalerne med a-kasserne og forsikrede ledige, som er blevet flyttet fra 1. til 2. ledigheds måned. Dette medfører ikke administrative lettelser, men giver mening for borger og medarbejder. Desuden anvendes forsøget til at kunne afholde tematiserede gruppesamtaler for at tilbyde ledige en målrettet og gruppebaseret samtaleform, eksempelvis i forhold til praktik, ansøgninger og CV. Det opleves dog ikke at gruppesamtaler kan erstatte de individuelle samtaler.

Aalborg: I Aalborg anvendes forsøget også i forbindelse med fællessamtalerne med a-kasserne og man har erfaret, at der er kommet mere kvalitet ind i fællessamtalen med a-kasserne, da generel information er givet af jobcentret inden, og der dermed ikke skal bruges tid på dette under fællessamtalen. Desuden anvendes forsøget til at kunne afholde telefoniske samtaler med borger.

Det er ikke oplevelsen at forsøget giver administrative lettelser, men at der giver mening for borger, medarbejder og a-kasse.

Thisted: I Thisted anvendes forsøget til at kunne afholde telefoniske møder frem for personlige, hvilket vurderes at give mening for borger, idet de geografiske afstande i Thisted kommune fordrer telefoniske samtaler.

Vesthimmerland: Vesthimmerland har mange års erfaring med at være frikommune på dette område, da kommunen også var med i første frikommuneforsøg i 2012. Det er vurderingen, at forsøget giver besparelser og administrative lettelser i forhold til dels at kunne afvikle samtaler telefonisk, dels at kunne afgrænse indhold til i højere grad at imødekomme den enkeltes behov.

Færre opfølgninger i forbindelse med førtidspensionister i job med løntilskud

Deltagende kommune: Vesthimmerland

Beskrivelse af forsøget

Ifølge gældende lov skal der følges op på førtidspensionister i job med løntilskud hver 12. måned. For borger i fleksjob skal der ske opfølgning hver gang der er gået 2½ år.

Vesthimmerlands Kommune ønsker med forsøget at følge op på førtidspensionister i løntilskud hver gang der er gået 2½ år for herved at gøre erfaringer med ens opfølgningspraksis uanset om der er tale om borger i fleksjob eller førtidspensionister i løntilskud.

Foreløbige resultater og erfaringer

Forsøget bruges og der spares ressourcer, som kan bruges på andre opgaver. Virksomhedskonsulenterne kontakter borger telefonisk efter 12 måneder og orienteret om, at næste opfølgning først vil ske om 2½ år.

Ledighedsydelse - fritagelse for revurdering i 12. måned indenfor 18 måneder

Deltagende kommune: Frederikshavn/Læsø, Jammerbugt, Rebild, Thisted, Vesthimmerland og Aalborg.

Beskrivelse af forsøget

For personer, der modtager ledighedsydelse afholdes kontaktfølg minimum hver 3. måned. Derudover er der et lovkrav om revurdering af retten til at modtage ledighedsydelse, hver gang borgeren har modtaget ledighedsydelse i 12 måneder. Revurderingen skal afsluttes senest ved den 18. måned. Der er ligeledes lovkrav om, at der i selve revurderingsperioden anvendes praktik eller vejledning- og opkvalificeringstilbud.

Med frikommuneforsøget indgår revurderingen som et naturligt led i det løbende kontaktfølg, der afholdes minimum hver 3. måned, og jobcentret og borgeren fritages derfor for et proceskrav om særskilt revurdering på et bestemt tidspunkt i sagsforløbet.

Foreløbige resultater og erfaringer

Der er tilfredshed med forsøget, som vurderes at være en succes og som giver mening for medarbejderne, da forsøget giver mulighed for en løbende tilrettelæggelse af aktive indsatser ud fra borgerens behov, og ikke bliver styret af et lovgivningsmæssigt proceskrav.

I alt er 432 sager indtil nu omfattet af forsøget, og dermed undtaget for revurdering. Der er tale om en lettelse af det administrative arbejde for rådgiverne, idet rådgiverne løbende kan forholde sig til om borger opfylder betingelserne for ledighedsydelse og ikke længere skal opfylde et proceskrav ved 12 måneders varighed. Der er således frigjort administrative ressourcer, der kan anvendes på andre opgaver.

Lempede forholdstalskrav i forhold til ledighedsydelsesmodtagere i virksomhedspraktik

Deltagende kommune: Vesthimmerland

Beskrivelse af forsøget

Med hidtidige regler gælder, at der skal være et vist forhold mellem antallet af ordinært ansatte og borgere i virksomhedspraktik eller løntilskud. Forholdstalskravet kan dog i visse tilfælde betyde, at der ikke kan oprettes en kort praktik forud for en konkret ansættelse i fleksjob. Disse regler er med til at gøre det sværere at få fleksjobbere ansat ved små virksomheder. Praktikken ses desuden ikke som værende en udfordring for ordinær arbejdskraft, da der er tale om ganske korte praktikker på 2 - 4 uger.

Derfor deltager Vesthimmerland Kommune i forsøg, der gør det muligt at se bort fra forholdstalskravet.

Foreløbige resultater og erfaringer

I praksis anvendes forsøget ikke i Vesthimmerland, da borgerne typisk er ved Anden Aktør og det dermed er disse, der opretter fleksjob.

Lempede mentorregler

Deltagende kommuner: Jammerbugt og Aalborg

Beskrivelse af forsøget

Ifølge gældende lov skal kommunerne tilbyde aktivitetsparate kontanthjælps- og uddannelseshjælpsmodtagere et ret og pligttilbud senest efter en sammenhængende periode på 6 måneder for kontanthjælpsmodtagerne og 1 måned for de unge på uddannelseshjælp. Hvis borgere pga. personlige forhold er hindret i at deltage i tilbud, skal de have tilbud om mentorstøtte (ret- og pligtmentor). Ret- og pligtmentor skal gives for en periode på 6 måneder, og der skal minimum være kontakt hver 2. uge frem til borger kan deltage i et tilbud.

De deltagende kommuner vurderer dog, at det ikke altid giver mening at tilbyde en ret og pligtmentor til borger og er derfor med i forsøg, der gør det muligt at undlade, hvis eksempelvis borger er alvorligt syg, indlagt, bosat i botilbud, mv.

Foreløbige resultater og erfaringer

Forsøget er blevet anvendt 78 gange, heraf kun 12 gange i Aalborg. Det vurderes dog forventelig, da målgruppen for undtagelsen er meget snær. I Jammerbugt deltager man i en række projekter, der bevirker, at selvom borger bliver undtaget af ret og pligtmentor, så får borger stadig støtte, men under mere særligt tilrettelagte forhold, og mere fokus på beskæftigelse. Jammerbugt Kommune har således ikke oplevet frikommuneforsøget som en økonomisk besparelse.

Mikrolån

Deltagende Kommune: Aalborg

Beskrivelse af forsøget

På revalideringsområdet er der mulighed for at give støtte til etablering af selvstændig virksomhed. Aalborg kommune har via "Projekt Mikrolån" sat særligt fokus på reglerne siden 2015, og arbejdet målrettet med at hjælpe revalidender i selvforsørgelse som selvstændige. Allerede ved projektets oprettelse var der et ønske om, at målgruppen kunne udvides til også at indehold andre ledige. Der var imidlertid ikke lovhjemmel til at bevilge mikrolån til andre end revalidenderne.

Med frikommuneforsøget er det givet mulighed for at yde mikrolån - hjælp til etablering af selvstændig virksomhed til også de jobparate kontanthjælpsmodtagere, jobparate selvforsørgede og uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere. Således er målgruppen for mikrolånet og eventuel hjælp til forsørgelse nu udvidet.

Projekt Mikrolån består af tre faser:

- Screening af borgere og deres forretningside
- Et vejlednings- og opkvalificeringsforløb med moduler bygget op omkring elementerne i en forretningsplan, således at borgerene efter kurset har en færdigudarbejdet forretningsplan, et etablerings- og driftsbudget og har fået indsigt i skatteregler, markedsføring mv. for at understøtte driften af en selvstændig virksomhed.
- Bevilling af mikrolån og evt. støtte til forsørgelse i en periode på op til 6 måneder (revalideringsforløbet)

Foreløbige resultater og erfaringer

Status pr. juni 2019 viser, at 21 borgere omfattet af frikommuneforsøget har deltaget i kursusforløbet, og af dem har 13 personer fået bevilget Mikrolån. Ud af dem er 10 i dag selvforsørgende. Omkring 50 % er således gået fra kontanthjælp eller anden ydelse til nu at være uden offentlig forsørgelse. Blandt de 10, der i dag har selvstændig virksomheder var 2 aktivitetsparate borgere med problemer ud over ledighed ved kursets start.

Evalueringen af vejlednings- og opkvalificeringsforløbene viser en generel stor tilfredshed blandt kursisterne. Ca. 85% angiver således, at de får et stort eller meget stort udbytte af undervisningen.

Mulighed for at fremme iværksætteri for dimittender

Deltagende Kommune: Aalborg og Frederikshavn

Beskrivelse af forsøget

Med gældende lovgivning har kommunerne mulighed for, til en vis grad, at understøtte at ledige dimittender arbejder med iværksætteri, mens de er ledige. Dog kan der kun bevilges kortere iværksætterkurser på op til 6 uger i de første 6 måneder ledighed. Desuden skal de fortsat være jobsøgende.

Med frikommuneforsøget er der dog blevet givet følgende muligheder for ledige dimittender:

- Der kan gives fritagelse for at skulle stå til rådighed og søge job, mens der arbejdes med iværksætter- ideen.
- Min Plan erstattes med Min Iværksætterplan.
- Fokus i opfølgningssamtalen flyttes fra jobsøgning til iværksætterideen.
- Mulighed for at bevillige iværksætterforløb på mere end 6 uger inden for de første 26 ugers ledighed.

Foreløbige resultater og erfaringer

Frederikshavn har endnu ikke anvendt mulighederne i forsøget over for dimittender, der ønsker at starte selvstændig virksomhed.

I Aalborg Kommune anvender iværksætterforløbet Innovativ Vækst hos Erhvervshus Nordjylland, der er et EU-finansieret projekt. Projektet giver ledige med innovative iværksætter-ideer sparing til deres iværksætteride. I alt 46 dimittender har deltaget siden forsøgsstart. Der er dog pt. kun data for de første 30 dimittender.

Ud af de første 30 er 50 % er kommet ud af offentlig forsørgelse, og 33 % er i gang med at starte selvstændig virksomhed, herunder er 4 udtaget til et nationalt program under Innovationsfonden – Innofunder – som er et 12 måneder langt program med det formål at accelerere udviklingen af iværksætterideen. Kun meget innovative og bæredygtige ideer kommer med i dette program

Psykologbehandling

Deltagende kommuner: Jammerbugt, Rebild og Thisted

Beskrivelse af forsøget

De deltagende kommuner oplever det som en hindring, at kommunerne ikke må tilbyde psykologbehandling ved psykologer ansat i jobcentret, idet psykologbehandling i henhold til sundhedsloven foregår i praksissektoren under regionen. Desuden kan et psykologbehandlingsforløb for den enkelte borger koste mellem 4000 kr. og 12.000 kr. Der kan i visse tilfælde ydes tilskud til udgiften. Det opleves dog alligevel, at mange må fravælge behandlingen af økonomiske årsager.

Med forsøget er det gjort muligt, at tilbyde psykologbehandling til visse borgere på sygedagpenge, der har vanskeligt ved at få dækket deres behandlingsbehov på anden vis. Det gøres for herved hurtigere at kunne hjælpe borger tilbage på arbejdsmarkedet.

Foreløbige resultater og erfaringer

Hidtil har 64 borgere været med i forsøget og fået tilbudt psykologbehandling i kommunerne, og såvel borger som rådgiver vurderer at dette har været med til at forkorte sygemeldingen. 83 % af de borgere, der har svaret i borgersurvey, angiver at psykologforløbet i nogen eller høj grad har været med til at forkorte deres sygemelding. Dette understøttes af rådgiverne på sygedagpenge, der i 100% af tilfældene vurderer, at psykologforløbet har været med til at forkorte borgers sygemelding. Desuden har det været muligt i visse sager, at lave en tværfaglig indsats med inddragelse af psykolog, fordi denne er ansat i jobcentret og dermed mere tilgængelig i det daglige arbejde.

Rehabiliteringsteams

Dette forsøg består af 2 delelementer, som beskrives hver for sig nedenfor. Det drejer sig om forsøg med 1) lægeattester ifm rehabiliteringsmøde og 2) jobafklaringssager på rehabiliteringsmøde

Lægeattester ifm rehabiliteringsmøde

Deltagende kommuner: Frederikshavn/Læsø, Hjørring, Jammerbugt, Mariagerfjord, Morsø, Rebild, Vesthimmerland og Aalborg.

Beskrivelse af forsøget

Lovgivningsmæssigt er det besluttet, at der skal indhentes en lægeattest forud for at en sag kan behandles på rehabiliteringsmøde.

Forsøget giver mulighed for at undlade indhentning af attesten i visse tilfælde. Formålet med forsøget er at skabe et bedre flow i borgerens sag, hvor borgeren ikke unødigt skal til undersøgelse hos egen læge, hvis der allerede foreligger tilstrækkelige helbredsmæssig dokumentation i sagen. Formålet er ligeledes at kommunen med baggrund i en faglig vurdering kan indhente andre helbredsoplysninger end lægeattest hos egen læge, f.eks. i de tilfælde hvor borgeren behandles i sygehusregi, eller hvor en anden attest fra egen læge bedre kan beskrive helbredssituationen. Der sker en ledelsesmæssig kvalitetssikring via teammøde eller anden ledelsesmæssig sparring i hver enkelt sag, for at sikre at der fritages i de relevante sager.

Foreløbige resultater og erfaringer

I april 2019 blev der udarbejdet et statusnotat for forsøget ved Rambøll. På daværende tidspunkt var der fritaget fra indhentning af lægeattest i ca. 800 tilfælde. Dette er en samlet besparelse for de deltagende kommuner på knap 1.4 mio. kr. Af notatet fremgår det desuden, at det er kommunernes vurdering, at der er reduceret på sagsbehandlingstiden som følge af fritagelsesmuligheden, samt at den indhentede dokumentation, der erstatter lægeattesten, i højere grad belyser sagen. Det har en betydning for såvel borgere som arbejdsgivere, samt kommunerne, at der f.eks. kan "spares" 8 ugers sagsbehandlingstid i bevilling af et fastholdelsesfleksjob.

En medarbejdersurvey viser desuden, at 86,1% af medarbejderne angiver at årsagen til ikke at indhente en lægeattest er, at "Borgerens sundhedstilstand er afdækket via andre kanaler". Survey'en viser også, at 91,2% af medarbejderne enten er enig eller helt enig i, at sagsbehandlingstiden er afkortet væsentligt, uden at det påvirker kvaliteten af arbejdet.

Selvom der på nuværende tidspunkt ikke er foretaget en undersøgelse af forsøgets betydning hos lægerne, er det kommunernes vurdering, at der er stor tilfredshed hos lægerne med ikke at skulle udarbejde overflødige attester.

Jobafklaringssager på rehabiliteringsmøde

Deltagende kommuner: Aalborg, Brønderslev, Frederikshavn, Hjørring, Jammerbugt, Mariagerfjord, Morsø og Rebild

Beskrivelse af forsøget

Ved overgang fra sygedagpenge til Jobafklaring er det lovgivningsmæssigt bestemt, at borgeren skal fremmøde for rehabiliteringsteamet.

Forsøget giver mulighed for at fritage for rehabiliteringsmøde i de tilfælde, hvor der alene er brug for en arbejdsmarkedsrettet indsats, og/eller hvor der allerede er iværksat virksomme tværfaglige indsatser. Forsøget fritager kommunerne fra et proceskrav, og giver større fleksibilitet i sagsbehandlingen. Dette betyder at den enkelte rådgiver kan tilrettelægge forløbet individuelt fra borger til borger, ud fra hvad der giver mening og sammenhæng i lige præcis denne borgers situation. Ligeledes undgås oversagsbehandling og unødigt ressourceforbrug. I kraft af kommunens arbejdsgang på området sikres det, at alle sager ses af leder ved overgang til JAF, hvilket understøtter at der fritages i de relevante tilfælde.

Foreløbige resultater og erfaringer

I statusnotatet fra april måned er antallet af fritagelser for deltagelse på rehabiliteringsmøder er blevet anvendt i alt 1200 sager (ud af i alt 1500 JAF-forløb), hvilket svarer at 80% af den samlede gruppe i jobafklaringsforløb ikke har fået deres sag behandlet på rehabiliteringsmøde.

Det er kommunernes vurdering, at forsøget har reduceret sagsbehandlingstiden for de borgere, der er blevet fritaget fra forelæggelse for rehabiliteringsteamet. Kommunerne oplever en større fleksibilitet til at iværksætte indsatsplaner på det rigtige tidspunkt i sagsforløbet. Hertil kommer den sparede arbejdstid for de forskellige

repræsentanter som bemander møderne - ressourcer som i stedet er anvendt til andre sager, der skal på rehabiliteringsmøde.

Medarbejdersurvey'en viser at rådgiverne oplever en mere effektiv udnyttelse af deres arbejdstid, som følge af forsøget – frem for at bruge tiden på møder. 82,5% angiver, at de er enige eller helt enige i at de nu bedre kan anvende tiden på de borgere, som har brug for en indstilling efter rehabiliteringsmødet.